

Dotaz

Ustanovení § 183d odst. 4 písm. b) obchodního zákoníku stanoví, že za hlasovací práva se pro účely oznamovací povinnosti považují práva, kterými disponuje osoba ovládaná oznamovatelem. Podle odstavce 7 písmeno a) nemá osoba ovládaná oznamovací povinností, pokud splní její povinnost ovládající osoba. Z ustanovení plyne, že pokud ovládané osobě vznikne oznamovací povinnost, má tuto povinnost sama nebo prostřednictvím ovládající osoby (ta splní její oznamovací povinnost). Zároveň by však šlo z ustanovení odstavce 4 dovodit, že ovládající osoba má tuto povinnost jako oznamovatel vždy. Takový postup by vedl nejméně k duplicitnímu hlášení, v případě vícestupňového ovládaní i k několikanásobnému hlášení. Otázkou by bylo, kdy se ovládající osoba o této skutečnosti dozví nebo může dozvědět a jaký by mělo takové hlášení smysl.

Odpověď

Předmětem oznamovací povinnosti podle § 183d obchodního zákoníku je získání nebo překročení podílu na hlasovacích právech. Kromě hlasovacích práv, kterými oznamovatel disponuje přímo, se za hlasovací práva pro účely oznamovací povinnosti považují též hlasovací práva z účastnických cenných papírů uvedených v § 183d odst. 4 a 5 obchodního zákoníku. K řádnému splnění oznamovací povinnosti je tedy třeba, aby oznámení obsahovalo údaj o všech hlasovacích právech, na která se oznamovací povinnost podle § 183d obchodního zákoníku vztahuje. Z § 183d odst. 3 obchodního zákoníku vyplývá, že oznamovatel je povinen v oznámení uvést též strukturu podílu na hlasovacích právech. Musí tedy v hlášení rozlišit, jaký podíl na hlasovacích právech drží sám a jaké podíly se mu přičítají podle § 183d odst. 4 obchodního zákoníku.

K částečnému odstranění vícenásobné oznamovací povinnosti vyvolané jedním převodem účastnických cenných papírů nabízí zákon možnost splnění oznamovací povinnosti ovládající osobou podle § 183d odst. 7 písm. a) obchodního zákoníku. Dále zakládá speciální postup při plnění oznamovací povinnosti osob jednajících ve shodě. Podle § 183d odst. 6 obchodního zákoníku je oznamovací povinnost osob jednajících ve shodě splněna, splní-li ji jedna z osob jednajících ve shodě a uvede stanovené údaje i o ostatních osobách jednajících ve shodě včetně podílu každé z nich na hlasovacích právech.

Na druhé straně ovšem platí, že § 183d obchodního zákoníku si neklade za cíl odstranit veškeré duplicity v plnění oznamovací povinnosti. Konstrukce ustanovení po vzoru evropské úpravy předpokládá na několika místech automatické přičítání hlasovacích práv z účastnických cenných papírů, které nejsou v majetku oznamovatele, aniž je současně odečítá jejich skutečnému majiteli, kterému může podle okolností oznamovací povinnost eventuálně vzniknout též. V tomto smyslu není vyloučeno, aby součet všech podílů oznámených v souladu se zákonem mnohonásobně překračoval 100 procent. Obchodní zákoník stejně jako většina jurisdikcí členských států Evropské unie tímto přístupem upřednostňuje zájem na úplnosti uveřejněných informací před matematickou exaktností součtu všech oznámených podílů. **Z toho plyne nutnost klást mimořádné nároky na přesnost oznámení, zejména pokud jde o rozlišení, které podíly plynou oznamovateli přímo z účastnických cenných papírů v jeho majetku a které se mu přičítají na základě jednotlivých ustanovení § 183d obchodního zákoníku.**

Z uvedeného hlediska proto není nesmyslné, aby oznámení podalo více osob, i kdyby se mělo týkat téhož podílu. V některých případech tak zákon výslovně stanoví. Ostatně ani u osob jednajících ve shodě není vyloučeno, aby některá z osob povinnost splnila, ačkoliv tak před ní učinila jiná osoba, která s ní jedná ve shodě.

Navazující dotaz

Osoba A ovládá osobu B. Osoba B překročí hranici 5 % hlas. práv na osobě C, která má registrované akcie. Postačí, aby splnila oznamovací povinnost osoba B? Pokud ji splní pouze osoba A, musí tak učinit za sebe i za osobu B?

Odpověď

Oznamovací povinnost vzniká oběma osobám. Osobě B z titulu překročení podílu na hlasovacích právech společnosti s registrovanými akciemi (§ 183d odst. 1 obchodního zákoníku), osobě A z titulu

připočtení hlasovacích práv, kterými disponuje osoba jí ovládaná, tj. osoba B (§ 183d odst. 4 písm. b) obchodního zákoníku). Ustanovení § 183d odst. 7 písm. a) obchodního zákoníku sice v tomto smyslu není příliš přesné, hovoří-li o tom, že povinnost „nemá“ osoba ovládaná, uvedený výraz je však třeba chápat ve smyslu zániku povinnosti, nikoliv překážky jejího vzniku. V ustanovení se ostatně dále praví, že osoba ovládající plní **povinnost osoby ovládané**, o vzniku této povinnosti proto nemůže být pochyb (srov. formulaci „...pokud ovládající osoba splní její oznamovací povinnost, při plnění své oznamovací povinnosti“). Osoba A při splnění své oznamovací povinnosti může tedy splnit oznamovací povinnost za společnost B podle § 183d odst. 7 písm. a) obchodního zákoníku.

Oznamovací povinnost uvedených osob musí být splněna ve lhůtě do tří pracovních dnů poté, co se o nabytí účasti na společnosti dověděly nebo dovědět mohly. Jelikož se jedná o dvě různé povinnosti (srov. výše), nelze vyloučit ani různý běh lhůt. Jestliže se např. osoba A z objektivních příčin může dozvědět o překročení hlasovacích práv osobou B teprve několik dnů od této události, uplyne lhůta pro splnění její povinnosti až o tři pracovní dny později. V tu dobu by však osoba B mohla být již několik dnů v prodlení s plněním své oznamovací povinnosti, a to až do okamžiku, kdy její povinnost podle § 183d odst. 7 písm. a) obchodního zákoníku splní osoba A, neučiní-li tak osoba B sama dříve, v čemž jí zákon nikterak nebrání.

Navazující dotaz

Osoba B není ovládána a překročí hranici 5% hlas. práv na osobě C, která má registrované akcie a splní oznamovací povinnost. Poté osoba A ovládne společnost B, která svoji povinnost splnila. Má společnost A okamžikem ovládnutí oznamovací povinnost ve vztahu k 5% hlas. práv na osobě C ?

Odpověď

V souladu s ustanovením § 183d odst. 4 písm. b) obchodního zákoníku vznikne osobě A oznamovací povinnost ohledně hlasovacích práv ve společnosti C dnem ovládnutí společnosti B, a to v důsledku připočtení hlasovacích práv, kterými společnost B disponuje. Jelikož se výše podílu společnosti B v tu chvíli nemění, nevzniká jí narozdíl od předchozí situace samostatná oznamovací povinnost podle § 183d odst. 1 obchodního zákoníku.

Oznamovací povinnost musí být splněna nejpozději ve lhůtě do tří pracovních dnů poté, co se společnost A dověděla nebo mohla dovědět o podílu na hlasovacích právech osoby C v majetku ovládané osoby B. Podíl na hlasovacích právech, který se jí přičítá následkem ovládnutí osoby B, přičte ke svému dosavadnímu podílu na hlasovacích právech společnosti C a splní oznamovací povinnost, pokud tím došlo k dosažení nebo překročení hranice uvedené v § 183d odst. 1 obchodního zákoníku.

Prezídium Komise schválilo dne 24. září 2001.

Kontaktní osoby: Klára Cetlová, tel.: 21096449,
Marek Spurný, tel.: 21096463.